植物分类学报
第21卷 第3期 ACTA PHYTOTAXONOMICA SINICA 1983年8月

槭属的新植物

徐廷志
（中国科学院昆明植物研究所）

SEVERAL NEW TAXA OF CHINESE *ACER*

HSU TING-ZHI
(*Kunming Institute of Botany, Academia Sinica*)

川南槭 新种 图1

Acer longipedicellatum C. Y. Wu, sp. nov.

Sect. *Lithocarpa* Pax Ser. *Lithocarpa* (Pax) Rehd.

Species affinis *A. sterculiaceo* Wall., differt foliis rotundis, apice 3-lobatis, subtus costa nervulisque appresse pilosis, fructu parvo, pedicello fructifero longiore.

Arbor 8 m alta. Ramuli robusti brunnei, glabri. Gemmae ovoideae, perulis glabris. Folia chartacea, rotundata, 10—11 cm diam., basi rotunda, apice 3-lobata, lobis triangulis, margine integra vel repanda, supra viridia, glabra, subtus pallidiora, dense pubescentia, nervis 7, in basi foliis nascentibus, cum reticulo subtus conspicuis; petioli graciles, 10 cm longi, glabi. Flores ignoti, Infructescentia racemiformis, 9—14 cm longa, glabra, ad ramulum efoliosum nascens. Nuculae brunneae, 3 mm diam., convexae, dense albo-pilosae; alae spathulatae, 8—10 mm latae, cum nucula 2.5—3.5 cm longae, erectae; pedicelli fructiferi 2.5—3.5 cm longi, glabri.

Sichuan(四川): Mabian (马边), alt. 2000 m, May 29 1931, F. T. Wang (汪发缵) 23075 (Typus, KUN).

乔木，高8米，小枝粗壮，褐色，无毛。冬芽卵形，鳞片无毛。叶纸质，圆形，径10—11厘米，基部截形，先端3浅裂，裂片三角形，全缘或微波状，上面绿色，无毛，背面淡绿色，密被短柔毛，基出脉7，连同网脉在背面明显；叶柄长约10厘米，纤细，无毛。花未详。总状果序，长9—14厘米，生于无叶的枝旁，序轴无毛；坚果褐色，直径约3毫米，凸起、密被白色柔毛，翅匙形，宽8—10毫米，连同坚果长2.5—3.5厘米，张开直立；果梗长2.5—3.5厘米，无毛。果期5月。

本种近苹婆槭 *A. sterculiaceum* Wall.， 但叶背沿脉及细脉均被柔毛，主脉及侧脉上仅疏生长伏柔毛，叶圆形，三浅裂，裂片突渐尖，果小而柄极长。可区别。

路边槭 新种 图2

Acer foveolatum C. Y. Wu, sp. nov.

Sect. *Integrifolia* Pax Ser. *Penninervia* Metc.

Species affinis *A. laevigato* Wall., differt ramulis dense lenticellatis, foliis oblongo-lanceolatis, utrinque concoloribus, minutissime reticulato-venosis favosis, petiolo (1.5—)3—5 cm longo, apice dilatato, nucula cum ala 2—2.5 cm longa.

Arbor 8 m alta. Ramuli brunnescentes, dense lenticellati. Folia crasse chartacea, oblongo-lanceolata, (8—)10—14 cm longa, 3—4.3 cm lata, apice caudato-acuminata, basi cuneata, integra, utrinque concolora, glabra, costa supra conspicua, subtus elevata, nervis lateralibus 6—8, supra obscuris, subtus elevatis, venulis faveolatis utrinque prominulis; petioli (1.5—)3—5 cm longi, purpurei, glabri, apice dilatati. Flores ignoti. Infructescentia cymosa; nuculae convexae, 6—11 mm longae, angulares; alae in medio dilatatae, 8 mm latae, glabrae, cum nucula 2—2.5 cm longae, recto vel acutangulo.

Yunnan (云南): Malipo (麻栗坡), alt. 1400 m, Oct. 25 1947, K. M. Feng (冯国楣)12907 (Typus, KUN).

乔木,高8米,小枝褐色,密被皮孔。叶厚纸质,长圆状披针形,长(8—)10—14厘米,宽3—4.3厘米,先端渐尖,具短尖尾,基部楔形,全缘,两面同色,无毛;主脉在上面明显,在背面隆起,侧脉6—8对,在上面可见,在背面微隆起,网脉极细窝状,在两面明显;叶柄长(1.5—)3—5厘米,褐色,无毛,先端膨大。花未详。聚伞果序;小坚果特别凸起,具稜,长

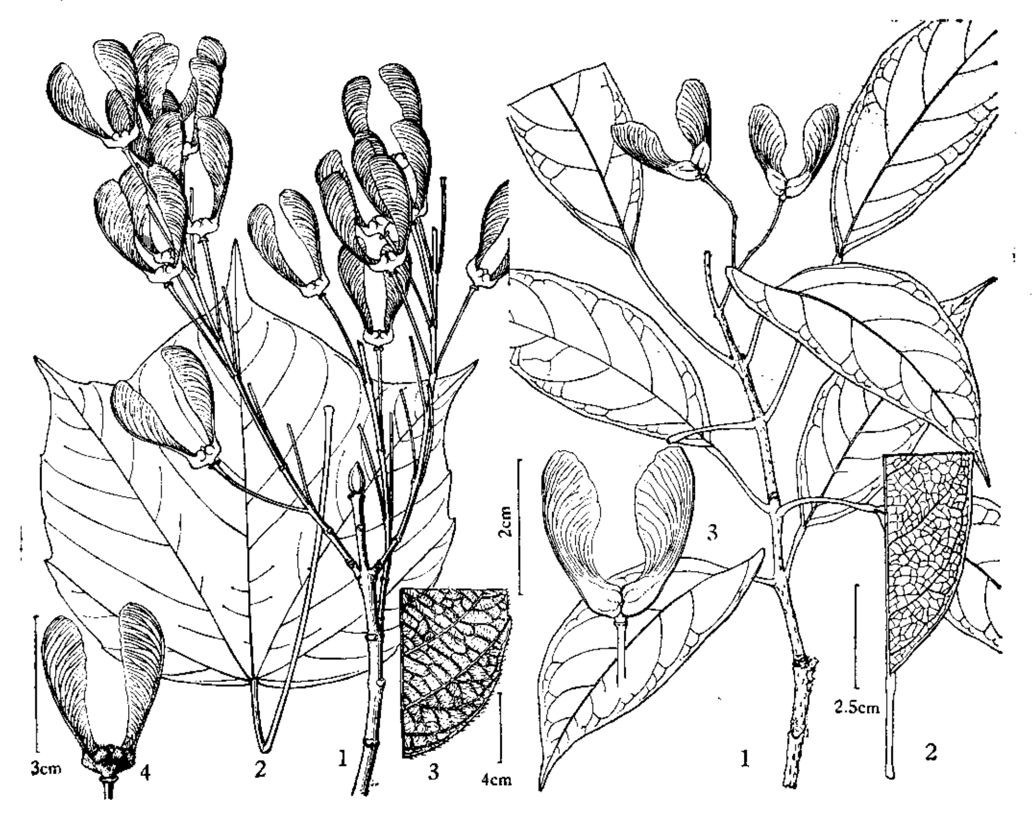

图1 川南槭 *Acer longipedicellatum* C. Y. Wu
1.果枝; 2.叶; 3.叶背部分放大; 4.果。

图2 路边槭 *A. foveolatum* C. Y. Wu
1.果枝; 2.叶部分放大示窝状网脉; 3.果。

6—11 毫米，无毛，翅中部最宽，约 8 毫米，连同坚果长 2—2.5 厘米，张开成锐角或直立。果期 9—10 月。

本种近光叶槭 *A. laevigatum* Wall.，但枝多皮孔，叶长圆状披针形，两面同色，具极细窝状网纹，叶柄长 3—5 厘米，顶端膨大，坚果小，长(连翅) 2—2.5 厘米，可区别。

美脉槭 新种 图 3

Acer caloneurum C. Y. Wu et T. Z. Hsu, sp. nov.

Sect. *Macrantha* Pax Ser. *Crataegifolia* Pojark.

Species affinis *A. davidii* Franch. et *A. hookeri* Miq., differt foliis praecipue parvis, oblongo-lanceolatis vel oblongis, integris, inflorescentia paniculata.

Arbor 10—12 m alta. Cortex nigro-brunneus. Ramuli teretes, fumidi, glabri. Gemmae stipitatae. Folia chartacea, oblongo-lanceolata vel oblonga, 5—8 cm longa, 2—2.6 cm lata, apice acuminata, caudata, basi rotundata, integra, supra viridia glabra, subtus in axillis nervorum lateralium barbata ceterum glabra, costa supra conspicua, subtus elevata, nervis lateralibus utrinque 7—9, pinnatis, cum venula utrinque conspicuis; petioli glabri, 5—10 mm longi, apice dilatati. Flos non visus. Infructescentia paniculata, 4—6 cm longa, ad ramulum foliatum nascens; fructus sparsi, 2—6, parvi, elliptici, 5 mm diam., glabri, plani; alae falcatae, 9 mm latae, cum nucula 2.6—2.8 cm longae, suberectae vel angulo obtuso divergentes, saepissime una rudimentalis.

Yunnan (云南) Jingdong (景东), alt. 1600 m, April 26 1940, M. K. Li (李鸣岗) 3428 (Typus, KUN).

乔木，高 10—12 米，树皮黑褐色。小枝圆柱形，灰褐色，无毛。冬芽有柄。叶纸质，长圆状披针形或长圆形，长 5—8 厘米，宽 2—2.6 厘米，先端渐尖，常有短尖尾，基部钝圆，全缘，上面绿色，无毛，背面除基部脉腋有簇毛外，无毛；主脉在上面显著，在背面隆起，侧脉 7—9 对，羽状，连同网脉在两面明显；叶柄长 5—10 毫米，无毛，顶端膨大。花未详。圆锥果序，长 4—6 厘米，生于有叶的枝旁，果疏生，常 2—6 枚；坚果小，椭圆形，扁平，径约 5 毫米，无毛；翅镰形，宽 9 毫米，连同小坚果长 2.6—2.8 厘米，张开成钝角或近直立，常 1 翅不发育。果期 4 月。

本种与青榨槭 *A. davidii* Franch. 和锐齿槭 *A. hookeri* Miq. 都相似，但叶远较小，长圆状披针形或长圆形，全缘，圆锥花序。故可明显区别。

景东槭 新种 图 4

Acer jingdongense T. Z. Hsu, sp. nov.

Sect. *Integrifolia* Pax Ser. *Penninervia* Metc.

Species affinis *A. crasso* Hu et Cheng, differt foliis subtus pallidioribus vel dense pruinosis, petiolo 2—3.5 cm longo, apice dilatato, articulato, nucula plana, albo-tomentosa, alis nuculo incluso 2—2.3 cm longis, rubris, angulo obtuso vel acutato divergentibus.

Arbor sempervirens 25—30 m alta; trunco ad 75 cm diam.; cortice nigro-brunneo, rugoso. Ramuli teretes, nigro-grisei, glabri, sparse oblongo-lenticellati. Gemmae ovoideae. Folia crasse chartacea, elliptica, 8—15 cm longa, 4—6 cm lata, apice acuta, cauda 1.5—2 cm longa, basi

truncata, supra viridia, nitida, subtus pallidiora vel dense pruinosa, costa supra conspicua, subtus elevata, nervis lateralibus 9—12, cum venulis utrinque prominulis; petioli robusti, 2—3.5 cm longi, apice dilatati, articulati. Flores ignoti. Infructescentia racemiformis 7—12 cm longa, pubescens, ad ramum foliatum nascens. Nuculae planae, 6—8 mm longae, albo-tomentosae; alae falcatae, rubrae, 8—10 mm latae, cum nucula 2—2.3 cm longae, angulo obtuso vel acuto divergentes.

Yunnan (云南): Jingdong (景东), alt. 2100 m, Oct. 23 1981, Z. S. Yue (岳中枢) 81-100 (Typus, KUN).

常绿乔木,高 25—30 米,胸径达 75 厘米。树皮黑褐色,粗糙。小枝圆柱形,无毛,黑灰色,疏具长圆外皮孔。冬芽卵球形。叶厚纸质,长椭圆形,长 8—15 厘米,宽 4—6 厘米,全缘,先端短急尖,具长 1.5—2 厘米的尖尾,基部楔形,上面绿色,有光泽,背面被灰白色白粉;主脉在上面明显,在背面凸起,侧脉 9—12,连同网脉在两面明显;叶柄粗壮,长 2—3.5 厘米,无毛,顶端膨大,具关节。花未详。果序总状,长 7—12 厘米,着生于有叶的枝旁,被柔毛;小坚果扁平,长 6—8 毫米,被白色绒毛,翅镰刀状,红色,宽 8—10 毫米,连同小坚果长 2—2.3 厘米,张开成锐角或钝角。果期 10 月。

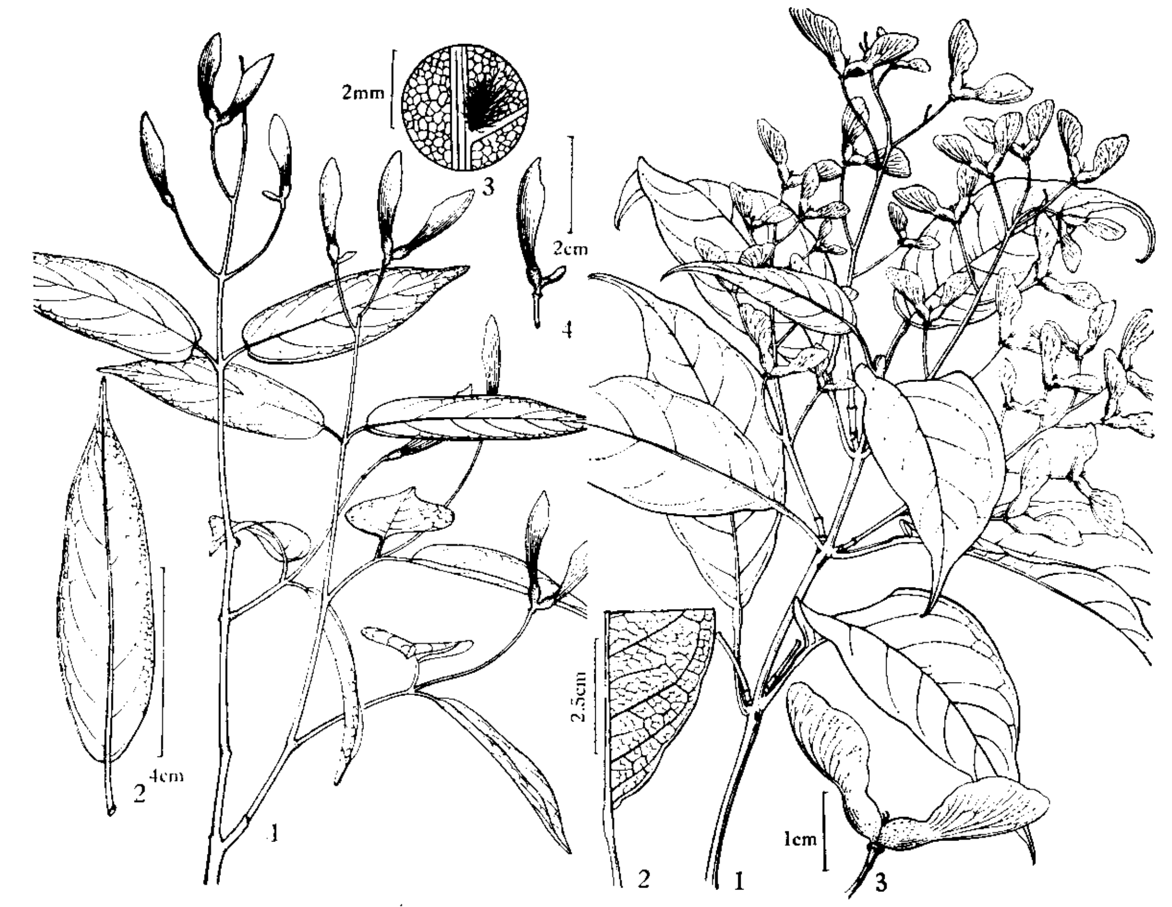

图 3 美脉槭 *Acer caloneurum* C. Y. Wu et T. Z. Hsu
1. 果枝; 2. 叶背; 3. 叶背放大,示簇毛; 4. 翅果。

图 4 景东槭 *A. jingdongense* T. Z. Hsu
1. 果枝; 2. 叶背部分; 3. 翅果。

本种近厚叶槭 *A. crassum* Hu et Cheng，但叶背白粉厚，叶柄长 2—3.5 厘米，顶端膨大，具关节，坚果扁平，被白色绒毛，翅连坚果长 2—2.3 厘米，红色，张开成锐角或钝角。

黄平槭　新种　图 5

Acer huangpingense T. Z. Hsu, sp. nov.

Sect. *Macrantha* Pax Ser. *Micrantha* Pojark.

Species affinis *A. maximowiczii* Pax sed differt foli lobis longitudine 2/3 foliorum partes aequantia, sepalis supra albo-villosis, disco villoso.

Arbor, 5—15 m alta, trunco ad 35 cm diam.; ramuli teretes, graciles, glabri, atro-brunnei. Folia chartacea, basi cordata, 5—10 cm longa, 5—10 cm lata, 5-partita, lobus oblongo-ovato vel ovato-lanceotatus, 4—6 cm longis, lobis lateralibus minoribus, margine crenatis vel basi integris, supra viridi, glabris, subtus pallidi, ad nervi flavescenti-pubescentibus ceterum glabris, costa et nervi laterales utrinque conspicuo; petioli 3.8—4.5 cm longi dense flavescenti-pubescentes. Flores unisexuali, dioeci. Panicula, 6—9 cm longa, gracilis, glabra, ad ramuo nascentes. Flores masculini minores, 3mm diam; pedicelli graciles, 5—8 cm longi, glabei; sepala 5, oblonga 3 mm longa, subtus glabra, supra albo-villosa; petala 5, sepalis paulo breviora; discus carnosulus, extrastamineus, longi-villosus; stamina 7, filamentis robustis, 2.5—5 mm longis, glabris; anthera 1 mm longa, glabra. Nuculae convexae, ellipticae, rugosae, parce puberlae; alae juvenes virides, 5 mm latae, cum nuculo 2 cm longae, angulo obtuso divergentes.

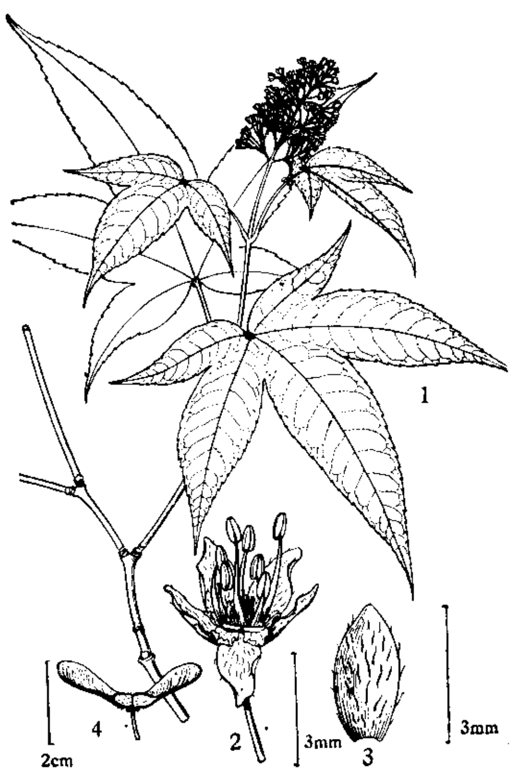

图 5　**黄平槭** *Acer huangpingense* T. Z. Hsu
1. 雄花枝；　2. 雄花；　3. 萼片；　4. 翅果。

Guizhou (贵州): Huangping (黄平), Qian-nan Exp. 1040; Huangping (黄平) Jun. 30 1959, Qian-nan Exp. 2218 (Typus, KUN).

乔木，高5—15米，胸径20—35厘米，小枝纤细，无毛，深褐色。叶纸质，基部心形，长5—10厘米，宽5—10厘米，5深裂，裂片长卵形或卵状披针形，长4—6厘米，边缘的裂片较小，边缘上部有紧贴的圆齿状细锯齿，上面绿色，无毛，背面浅绿色，沿主脉具黄色柔毛外无毛，主脉及侧脉在两面明显；叶柄长3.8—4.5厘米，密被黄褐色柔毛。花单性，雌雄异株，多花组成圆锥花序，序轴纤细，长6—9厘米，无毛，着生于有叶的枝旁，雄花小，径约3毫米；花梗纤细，长5—8厘米，无毛；萼片5，长椭圆形，长约3毫米，背面无毛，内侧有白色长毛；花瓣5，较萼片小；花盘肥厚，被长柔毛；雄蕊着生于花盘内，雄蕊7，花丝粗壮，长2.5—3.5(—5)毫米，无毛，花药长1毫米，无毛；雌花未详。小坚果椭圆球形，凸起，具脉纹，疏被小柔毛，翅宽约5毫米，连同坚果长约2厘米，张开成钝角。花期4月；果期5—6月。

本种近五尖槭 *A. maximowiczii* Pax，但叶的裂片深达叶的2/3，萼片内侧有白色长毛，花盘具长柔毛而不同。